

Dünya Tabipler Birliği

Fosil Yakıtlardan Vazgeçilmesine İlişkin Açıklama

Dünya Tabipler Birliği 67. Genel Kurulu tarafından benimsenmiştir (Taipei, Tayvan, Ekim 2016)

GİRİŞ

- 2015 yılında Durban'da toplanan 65. Dünya Tıp Asamblesi'nde belirtildiği gibi, tüm dünyadaki hekimler fosil yakıtların yol açtığı hava kirliliğinin dünyada milyonlarca insanın yaşam kalitesini azalttığıının, önemli bir hastalık yükü getirip ekonomik kayıplara ve sağlık sistemleri açısından maliyetlere yol açtığıının bilincindedir.
- Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) verilerine göre 2012 yılında yaklaşık "7 milyon insan hava kirliliği nedeniyle yaşamını yitirmiştir ve bu toplam küresel ölümlerin sekizde biri anlamına gelmektedir." (WHO, 2014).
- Birleşmiş Milletler Hükümetler Arası İklim Değişikliği Paneli (IPCC), ekonomide ve nüfusta artan kömür kullanımına bağlı büyümenin karbondioksit emisyonlarının en önde gelen kaynağı olmaya devam ettiğini belirtmektedir. İklim değişikliğini yavaşlatmaya yönelik politikalara rağmen bu emisyonlar insan kaynaklı fosil yakıt Sera Gazı (GHG) emisyonlarındaki artışın başlıca bileşeni durumundadır (IPCC, 2014).
- İklim Değişikliği nedeniyle ortaya çıkan hastalık yükü dünyaya farklı dağılacaktır ve durum herkesi etkileyecek olmakla birlikte en marjinal konumdaki nüfus kesimleri iklim değişikliğinin etkilerine daha ağır biçimde maruz kalacak, duruma uyum sağlamada güçlük çekecektir.

GERİ PLAN

- Dünyada nüfus yoğunluğunun yüksek olduğu pek çok kentte havada ölçülebilen ince toz miktarı DSÖ önerilerinde belirtilenin 50 kat kadar üzerine çıkabilmektedir. Yoğun trafik, enerji üretiminde kömür kullanılması ve inşaatlarda kullanılan malzemelerin yol açtığı kirlilik bu duruma katkıda bulunan etmenler arasındadır (WMA, SMAC 197, Hava Kirliliği, Taşıt Emisyonlarından Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Önlenmesiyle İlgili WMA Açıklaması, 2014).
- Dünyanın çeşitli bölgelerinden elde edilen kanıtlar, iklim değişikliğinin ve aşırı hava durumlarının insan sağlığı üzerinde önemli, zaman zaman da yıkıcı etkileri olduğunu göstermektedir. Kayıtlara geçen en sıcak 15 yılın 14'ü bu yüzyılın ilk 15 yılında görülmüştür (Dünya Meteoroloji Örgütü, 2014). Çocuklar, yaşlılar, akciğer veya kalp rahatsızlıkları olanlar ve yoksullar bu değişikliklerden en fazla etkilenen kesimleri oluşturmaktadır)
- Dünya Tabipler Birliği (DTB), Lancet Komisyonu'nun İklim Değişikliğine İlişkin "21. yüzyılda insan sağlığına yönelik en büyük tehdit" tespitiyle birlikte iklimle ilgili COP 21 Paris

anlaşmasının hükümetlere yaptığı çağırığı hatırlatmak ister: “İklim değişikliğiyle ilgili harekete geçildiğinde, insan hakları (ve) sağlık hakkı alanlarındaki yükümlülüklerin gereğinin yapılması, bu hakların gözetilmesi...”

- DTB'nin Sağlık ve İklim Değişikliği üzerine Delhi Açıklaması'nda belirttiği gibi, iklim değişikliğinin gerek yavaşlatılmasında gerekse duruma uyum sağlanmasında “iklim değişikliğinin sonuçlarının hafifletilmesine ve nüfusun bu duruma uyum sağlamasına yönelik yasalar ve düzenlemelerin gerçekleştirilmesinde ana sorumluluk hükümetlere ve uluslararası kuruluşlara ait olmakla birlikte, Dünya Tabipler Birliği (...) hekim üyeleri adına, iklim değişikliğinin sağlık alanındaki sonuçlarını ortaya koyma ve çözümler önerme yükümlülüğünü hissetmektedir. Dünya Tabipler Birliği ve ulusal tabip birlikleri İklim Değişikliği'nin etkilerini azaltmak ve uyum sağlamak için somut eylem planları / pratik adımlar geliştirmelidir” (WMA 2009).

ÖNERİLER

DTB, üyesi olan ulusal tabip birliklerine ve tüm sağlık örgütlerine şu önerilerde bulunmaktadır:

1. Sera gazı emisyonlarının azaltılmasının sağlık açısından getireceği yararlar konusunda sağlık bilimcilerin, iş çevrelerinin, sivil toplumun ve hükümetlerin eğitilmesine devam edilmesi ve sağlık etkisi değerlendirmelerinin hükümetlerin ekonomik politikalara içselleştirilmesinin savunulması.
2. Hükümetlerin, enerji şirketlerini yenilenebilir yakıt kaynaklarına yöneltecek sıkı çevresel yönetmelikleri ve standartları öne çıkaran stratejiler benimsemeye teşvik edilmesi.
3. Yatırımların, mümkün olduğunda ve herhangi bir kayba yol açmaksızın, başlıca işleri fosil yakıt çıkarımı ya da fosil yakıtlardan enerji üretimi olan enerji şirketlerinden çekilerek yenilenebilir kaynaklardan enerji üreten şirketlere yönlendirilmesi.
4. Birleşmiş Milletler Küresel Anlaşması (www.unglobalcompact.org) doğrultusunda çevresel ilkeleri gözetilen şirketlere yatırım yapılması, çevresel sorumlulukla ilgili geçerli yasal düzenlemelere ve sözleşmelere uygun hareket etmeyen şirketlere yatırım yapılmasından kaçınılması.